

Évközi 12. vasárnap

Lk 9,18–24

„Kinek tartanak az emberek?”

Számunkra furcsának tűnik, hogy Jézus közvéleménykutatást végez magáról. Mindez azt jelenti, hogy felül kell vizsgálnunk azt az elképzelést, hogy milyen kapcsolat alakult ki Jézus és tanítványai között. Az egyik nézet szerint Jézus tudni akarja barátaitól, hogy miként vélekednek róla. Semmiképpen sem úgy, ahogyan az evangéliumban olvassuk. A tanítványok nem nevezik Jézust magától értetődően Isten fiának, Megváltónak, és főleg nem úgy, ahogyan a 3. századi dogmatika definiálja, második isteni személynek.

Talán pedagógiai, vagy mondhatjuk katehétikai kérdéssel állunk szembe. Jézus, János evangéliumában igen gyakran homályos kérdéseket tesz fel a hallgatóságának, hogy megtudja a véleményüket, majd folyamatosan korrigálva vezeti el őket a helyes vélekedésre. Valószínűleg ez volt Jézus oktatási módszere. Ma ezt a pedagógiában kérdeve kifejtő módszernek nevezik.

Jézus a kérdésre három feleletet kapott. Egyesek úgy vélték, hogy ő Keresztelő János korábbi reformmozgalmát folytatja (19. v.). Jézust nyilvános működésének idején legtöbbször Keresztelő Jánoshoz hasonlították. Mások úgy vélték, hogy benne éledt újjá Illés próféta, aki megtisztította a jahvista vallást Áháb király idejében. Alakja a későbbi zsidó hagyományban összefonódott a messiási elképzelésekkel.

Ezt követi Péter némi ünnepélyességgel előadott nyilatkozata, melyben „Isten Krisztusának” nevezi őt. Párhuzamos szövege Márknál egyszerűbb, Máténál pedig hosszabb: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia” (Mt 16,16). A „Krisztus” szó ekkoriban csak annyit jelentett, hogy „Felkent”, de Jézus korára ez a jelző azonos lett a Megváltó megnevezéssel.

Érdekes, hogy Jézus kérdezi, mit tartanak róla az emberek, de nem mondja meg, hogy ő mit tart önmagáról. A teológiai vita egyik szélsőséges nézete szerint Jézust már nyilvános működése idején Isten Fiának nevezték, a másik szélsőséges vélemény szerint nem tartották csak egyszerűen az „ember fiának” ahogyan ő is nevezte magát, és csak a feltámadása után kezdték nevezni „messiásnak”. Kétségtelen, hogy itt az a Péter nyilatkozik Jézusról, nevezve őt

Isten fiának, aki a szenvedéstörténetben azt is letagadja, hogy ismerte őt. Bár tudjuk, a félelem furcsa játékot tud űzni az emberrel, de mégis egyféle feszültség van Péter mindenkit megelőző öntudatos messiási nyilatkozata között és a szenvedéstörténetben leírt tagadása között.

Annyi biztos, már nyilvános működése idején is sokat jelentett Jézus a tizenkét tanítványának és sok másnak. Ő volt az az ember, aki nagy reménységet ébresztett bennük. Ebben az értelemben a mi viselkedésünk is hasonló. Sokan tekintenek Jézusra ma is érdekes emberként. Gondolják, hogy érdemes ráfigyelni tanítására. De amikor konfliktus helyzetbe kerülnek, akkor úgy viselkednek, mintha soha nem hallottak volna róla. Sőt nem szívesen beszélnek arról sem, hogy az, akit ők nagyra tartanak, az a követőitől azt kérni, hogy ellenségeiknek is bocsássanak meg, bántóikkal is tegyenek jót.

Péter árulása csak kevéssel kisebb Júdás árulásánál. A mi hirtelen véleményváltozásaink Jézusról hasonló utat követnek, mint Péteré. Most is megkérdézhajtuk magunktól, vajon ki nekem Jézus Krisztus? Vajon felismerem-e őt a szenvedés és a sötét órák idején? Vajon csak kérő imát tudok mondani az én Jézusomnak? Vajon letagadom-e, amikor károm származhat belőle? Vagy nekem Jézus jó, és balsorsban egyaránt Mesterem, Megváltóm és barátom.

Péter imája

Mester!

A tömeg semmit sem ért. Semmit sem ért belőled.

Uram, én is alig értelek.

Mit miért teszel? Mivel mit akarsz mondani? Miért kellene szenvedned?

Sötét titokként állsz előttem. Megfejtethetlen vagy számomra.

Mégis, valahol belül biztosan tudom, hogy te hatalmas vagy, hogy az Isten küldött, hogy nem közölünk való vagy, hogy benned új világ jött el.

Az én életembe biztosan, hisz más vagyok, amióta ismerlek.

Ezért vallom, hogy te vagy a Fölkent, a Megígért, a Megváltó.

Az én életem s talán egész Izrael legnagyobb ajándéka.

Amen.